

વિસ્તરણ

ડિસેમ્બર ૨૦૧૧

વિસ્તરણ કાર્યક્રમ વિભાગ, શ્રી કૃષ્ણ હોસ્પિટલ, ગોકળ નગર, કરમસદ - ૩૮૮ ૩૨૫

બાલા વાયક મિત્રો,

આપણે જાણીએ છીએ કે, કોઈપણ સમુદાયના વિકાસ માટે આરોગ્ય સારવારની સેવાઓ મુખ્ય ભાગ ભજવે છે. લોકોને માંદગીમાંથી તુરંત સારવાર મળે તો જ તેઓ વિકાસ કરી શકે છે અને ઉત્પાદક જીવન જીવી શકે છે. ચરોતરની જનતાને સારામાં સારી આરોગ્ય સારવાર મળી શકે તે હેતુથી સ્વ. ડૉ. એચ.એમ. પટેલ સાહેબ દ્વારા ૧૯૭૨માં ચારુતર આરોગ્ય મંડળની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી. આ મંડળ હેઠળ શ્રી કૃષ્ણ હોસ્પિટલ શરૂ કરવામાં આવી. આજે શ્રી કૃષ્ણ હોસ્પિટલ ૫૫૦ પથારીઓવાળી અદ્યતન સારવાર આપતી હોસ્પિટલ છે જેમાં દરેક બીમારીની સારવાર આપવા માટેના વિશેષજ્ઞો હાજર છે. જેનો ફાયદો દરવર્ષે આશરે ૩ લાખથી વધારે લોકો લે છે. પરંતુ, આપણા સમુદાયમાં આશરે ૮૦ ટકા દર્દીઓ એવા હોય છે જેમને આટલા મોટા સ્તરની સારવારની જરૂર હોતી નથી અને પ્રાથમિક અથવા દ્વિતીય સ્તરની સારવારથી રાહત થઈ જતી હોય છે. તદુપરાંત ચારુતર આરોગ્ય મંડળના સ્થાપક અધ્યક્ષ સ્વ. ડૉ. એચ.એમ. પટેલ સાહેબની એવી ભાવના હતી કે હોસ્પિટલની સારવાર સુવિધાઓ હોસ્પિટલ સુધી જ મર્યાદિત ન રહે પણ તે આજુબાજુના ગામડાના લોકો સુધી પણ પહોંચે. આ બે મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં રાખીને મંડળ દ્વારા વર્ષોથી ગ્રામ્ય સ્તરે ઘણી બધી સ્વાસ્થ્યને લગતી પ્રવૃત્તિઓ કરવામાં આવી રહી છે. જેનો કારોબાર વિસ્તરણ કાર્યક્રમ વિભાગને સોંપવામાં આવ્યો છે.

વિસ્તરણ કાર્યક્રમ વિભાગ ત્રણ સ્તરીય પદ્ધતિના આધારે કામ કરે છે. પ્રાથમિક ધોરણે ગામમાં આરોગ્ય કાર્યકર છે. દ્વિતીય ધોરણે નાના દવાખાના (પેટા કેન્દ્ર) આવેલા છે અને તૃતીય ધોરણે શ્રી કૃષ્ણ હોસ્પિટલ, કરમસદ ખાતે આવેલી છે. પ્રાથમિક ધોરણે સામાન્ય બીમારીઓ અને તકલીફોની સારવાર આરોગ્ય કાર્યકર દ્વારા કરવામાં આવે છે. જે તકલીફોની સારવાર આરોગ્ય કાર્યકર દ્વારા ન થઈ શકે તેમ હોય તેને માટે દર્દીઓને પેટા કેન્દ્ર ઉપર અથવા તો શ્રી કૃષ્ણ હોસ્પિટલ ખાતે મોકલવામાં આવે છે. પેટા કેન્દ્ર પર મેડિકલ ઓફિસર સારવાર આપે છે જે તકલીફોની સારવાર મેડિકલ ઓફિસર દ્વારા ન થઈ શકે તે માટે શ્રી કૃષ્ણ હોસ્પિટલના ડોક્ટરો કેન્દ્ર પર આવીને સારવાર આપે છે અને ખૂબ વધારે તકલીફો વાળા દર્દીઓને શ્રી કૃષ્ણ હોસ્પિટલ પર સારવાર માટે મોકલવામાં આવે છે. ચારુતર આરોગ્ય મંડળ દ્વારા આવા પેટા કેન્દ્રો સેવાલિયા, પેટલાદ, ભાદરણ, અગાસ, અરડી અને આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી એમ છ જગ્યાએ ચલાવવામાં આવે છે. આ પેટા કેન્દ્રો અને આરોગ્ય કાર્યકર દ્વારા અપાતી સારવાર ખૂબ જ વાજબી દરે હોય છે.

આ પ્રમાણેની ત્રણ સ્તરીય પદ્ધતિ પ્રમાણે કામ કરવા માટે એક જરૂરિયાત એવી છે કે જે સમુદાય માટે અમે કામ કરીએ છીએ તેનો સહકાર મળ્યા કરે અને આ માટે અમારા વિભાગ અને મંડળ દ્વારા કરવામાં આવતી પ્રવૃત્તિઓ વિશેની માહિતી સમુદાયને મળતી રહે તે જરૂરી છે. આ હેતુથી અમે આ ત્રિમાસિક સામયિક શરૂ કર્યું છે. જેમાં તમને ગ્રામ્ય ધોરણે મંડળ દ્વારા ચાલતી પ્રવૃત્તિઓ વિશે માહિતી મળશે તે ઉપરાંત સમુદાયના જે લોકોએ અમને સહકાર આપ્યો હોય તેમની કામગીરીને અમે આ સામયિક દ્વારા બિરદાવવા માગીએ છીએ. શ્રી કૃષ્ણ હોસ્પિટલમાં મળતી સેવાઓ વિશે પણ અમે આ સામયિક દ્વારા લોકોને જાણકારી આપવા માગીએ છીએ. આ સામયિક અને મંડળના બીજા કાયકમો અને પ્રવૃત્તિઓ વિશે તમારા અભિપ્રાય અને પ્રતિક્રિયા આવકાર્ય છે.

ડૉ. શ્યામસુંદર જે. રાઈઠલા,

વિસ્તરણ કાર્યક્રમ વિભાગ, શ્રી કૃષ્ણ હોસ્પિટલ, ચારુતર આરોગ્ય મંડળ,
કરમસદ, ફોન. ૦૨૬૯૨ - ૨૨૮૩૬૨

આભાર

વિસ્તરણ કાર્યક્રમ વિભાગ દ્વારા કેન્સર રોગ પર કામ કરવામાં આવે છે જેમાં વધારે આગળ વધી ગયેલા કેન્સરના દર્દી માટે દુઃખાવામાં રાહત આપવા માટે હોમિયોપેથિક સારવાર આપવાનું ચાલુ કરવાની વિચારણા સાથે અમુક ગામના દર્દીઓને લેવામાં આવેલ છે. જેમાં સિંહોલ, હાડગુડ અને બોચાસણના ત્રણ દર્દીઓની સારવાર ચાલુ કરવામાં આવેલ હતી. બોચાસણ ગામના શ્રી દિનેશભાઈ રાવજીભાઈ પરમાર જેઓ છેલ્લા એક વર્ષથી ગામની દૂધ મંડળીના સેક્રેટરી તરીકે સેવા આપે છે. તેઓએ ગામના દર્દી રમેશભાઈ રઈજીભાઈ પરમાર જેઓ મોઢાના કેન્સરથી પીડાતા હતા તેમને હોમિયોપેથિક દવાઓ આપણી હોસ્પિટલથી ઘર સુધી પહોંચાડવામાં મદદ કરી છે. શ્રી કૃષ્ણ હોસ્પિટલ તથા વિસ્તરણ કાર્યક્રમ વિભાગ તરફથી તેમનો આભાર માનવામાં આવે છે. અને બોચાસણ ગામની સાથે આપણી બીજા ગામોના સરપંચ/સેક્રેટરી તથા ગામના અગ્રણીઓ તરફથી સહકારની અપેક્ષા રાખીએ છીએ જેથી કરીને અમે અમારી સેવાઓ છેવાડાના ગામના દર્દીઓ સુધી સારી રીતે પહોંચાડી શકીએ.

વિસ્તરણ કાર્યક્રમ વિભાગની પ્રવૃત્તિઓ

ચારુતર આરોગ્ય મંડળ દ્વારા સંચાલિત શ્રી કૃષ્ણ હોસ્પિટલ શરૂઆતથી જ ગ્રામ્ય સમુદાયની આરોગ્યલક્ષી જરૂરિયાતોને પૂરી કરવા સતત કાર્યશીલ રહી છે. કરમસદ ખાતેની અત્યાધુનિક ૫૫૦ પથારીની હોસ્પિટલમાં કોઈપણ પ્રકારની બીમારીની સારવાર માટેની સઘળી સુવિધાઓ એકઠા નીચે જ ઉપલબ્ધ છે, સાથે અત્યાધુનિક કેન્સર સેન્ટર અને કાર્ડિયાક સેન્ટર પણ કાર્યરત છે. મંડળે તેની આરોગ્ય સેવાઓને કરમસદ હોસ્પિટલ સુધી જ સીમીત નથી રાખી. સ્વાસ્થ્યની શરૂઆત થાય છે ઘરઆગણેથી એટલા જ માટે મંડળે તેની તબીબી સુવિધાઓને ગામડાઓ સુધી લઈ જવાની પહેલ કરી આણંદ જિલ્લાના ૨૭ ગામડાઓને દત્તક લીધા છે. આ ગામો છે:

૧. દેદરડા	૨. બોચાસણ
૩. સુંદણ	૪. બેડવા
૫. ખાંધલી	૬. વટાવ
૭. નિસરયા	૮. બાકરોલ
૯. સિંહોલ	૧૦. બોરિયા
૧૧. નરસંડા	૧૨. રાહતલાવ
૧૩. મહેળાવ	૧૪. વાઘપુરા
૧૫. દલાપુરા	૧૬. હાડગુડ
૧૭. ભારેલ	૧૮. બડાપુરા
૧૯. ઈસરામા	૨૦. સિમરડા
૨૧. અગાસ	૨૨. રાવલી
૨૩. શિંગલાવ	૨૪. વલેટવા
૨૫. પાડગોલ	૨૬. પોરડા
૨૭. નાપાડ	

આ ગામડાઓમાં વિસ્તરણ વિભાગ દ્વારા મુખ્ય ત્રણ સેવાઓ આપવામાં આવે છે:

૧. કેન્સર પ્રોજેક્ટ
૨. સગર્ભા અને બાળ આરોગ્ય કાર્યક્રમ
૩. સામાન્ય બીમારી સારવાર

૧. કેન્સર પ્રોજેક્ટ :

કેન્સર એક એવી મહાવ્યાધિ છે જેની વ્યાખ્યા લગભગ દરેક ભણેલો તથા અભણ વર્ગ એક જ રીતે કરે છે: ‘કેન્સર એટલે કેન્સલ’. વિશ્વમાં કેન્સરનું પ્રમાણ હવે વધતું જઈ રહ્યું છે અને તે જ રીતે આપણા ચરોતર પંથકમાં પણ આ કેન્સરના દર્દીઓનું પ્રમાણ મહદઅંશે વધી રહ્યું છે. મોઢાના તથા ગળાના કેન્સર સાથે સ્ત્રીઓના કેન્સર પણ

વિશેષ પ્રમાણમાં જોવા મળી રહ્યા છે. આ મહાવ્યાધિને અંકુશમાં રાખવા અને તેની સામે આકરી લડત લેવાનો નિર્ણય મંડળે લીધો અને ૧૯૯૯-૨૦૦૦માં મંડળે “કેન્સર જાગૃતિ, વહેલું નિદાન અને સારવાર કાર્યક્રમ” રાજોડપુરા સ્થિત ત્રિભુવનદાસ ફાઉન્ડેશન સાથે મળીને શરૂ કર્યો. આણંદ અને ખેડા જિલ્લાના ૫૨૫ ગામડાઓમાં આ કાર્યક્રમનું અમલીકરણ કરવામાં આવી રહ્યું છે.

આ કાર્યક્રમનો મુખ્ય હેતુ રહ્યો કેન્સર માટેની સચોટ માહિતી અને જાગૃતતા. ઘણા પ્રકારના કેન્સર જો શરૂઆતી તબક્કામાં જ જણાઈ આવે તો તેની સારવાર વધુ અસરકારક બને છે અને જીવ પરનું જોખમ પણ ઘટે છે. મોઢા તથા ગળાના કેન્સર, સ્ત્રીઓમાં સ્તનનું કેન્સર, ગર્ભાશયના મુખનું કેન્સર વિગેરેના શિક્ષણ અને જાગૃતતા આપવાની પ્રક્રિયા ગામડાના સ્તરે અજોડ રીતે ઊભરી આવે છે.

આ કાર્યક્રમ માટે દરેક ગામડામાં આરોગ્ય કાર્યકર બહેનો છે જેઓને ગ્રામ્યક્ષેત્રે અમલીકરણ માટે ખાસ પ્રકારની તાલીમ આપવામાં આવે છે. તેઓ ગામડાઓમાં જઈ લોકો સાથે વ્યક્તિગત વાતચીત દ્વારા સાંસ્કૃતિક રીતે સ્વીકાર્ય સંદેશા, રહેણીકરણી તથા ધૂમ્રપાનને અટકાવવા વિશેની સમજ આપે છે અને સાથે જ શંકાસ્પદ ચિન્હોવાળા વ્યક્તિને વધુ તપાસ માટે શ્રી કૃષ્ણ હોસ્પિટલમાં મોકલવા તજવીજ કરે છે. આવા દર્દીઓમાં જો કેન્સર પોઝીટીવ હોય તો તેનું નિયમિત ફોલોઅપ રાખવાની નૈતિક જવાબદારી પણ આ આરોગ્ય કાર્યકર બહેનો સહર્ષ સ્વીકારે છે.

૨. સગર્ભા અને બાળ આરોગ્ય કાર્યક્રમ:

એક સ્વસ્થ સમાજનો પાયો છે એક સ્વસ્થ માતા. આ કાર્યક્રમ અંતર્ગત તાલીમ લીધેલ આરોગ્ય કાર્યકર બહેન ગામમાં સગર્ભા બહેનોને પ્રસૂતિ વિશેની તથા બાળકના આરોગ્યને લગતી વિવિધ પ્રકારની માહિતી અને સમજ આપે છે. સમતોલ આહાર સગર્ભાવસ્થા દરમિયાન આરોગ્યની જાળવણી, દવાઓનું સેવન તથા પ્રસૂતિ માટે હોસ્પિટલમાં જવા માટેનું જરૂરી માર્ગદર્શન આપી આ બહેનો સુવાવડને લગતી તમામ બાબતોની કાળજી લે છે.

૩. સામાન્ય બીમારીની સારવાર:

આ કાર્યક્રમ અંતર્ગત આરોગ્ય કાર્યકર બહેન ગામમાં લોકોના આરોગ્ય વિષયક સામાન્ય તકલીફોમાં મદદરૂપ થાય છે. તે તેમની પાસે આવેલા દર્દીની પ્રાથમિક તપાસ કરી તેને જરૂરી માર્ગદર્શન પૂરું પાડે છે અને નજીવા દરે જરૂરિયાત મુજબ દવાઓ પણ પૂરી પાડે છે જો તકલીફ સામાન્યથી સહેજ પણ વધુ જણાય તો દર્દીને વધુ સારવાર માટે હોસ્પિટલ જવા માટેનું માર્ગદર્શન આપે છે.

પ્રાથમિક ઉપચાર

પ્રશ્ન: ફર્સ્ટ એઈડ એટલે કે પ્રાથમિક ઉપચાર શું છે?

જવાબ: કોઈપણ વ્યક્તિ જે ઈજાગ્રસ્ત હોય અથવા જેને ઓચિંતાની બીમારી આવી હોય તેને જ્યાં સુધી કુશળ તબીબી સારવાર ના મળે ત્યાં સુધી આપવામાં આવતો તાત્કાલિક ઉપચાર એટલે ફર્સ્ટ એઈડ અથવા પ્રાથમિક ઉપચાર.

પ્રશ્ન: શું આપ પ્રાથમિક ઉપચાર વિશે થોડી વધુ સમજણ આપી શકો?

જવાબ: આમ તો સરળ ભાષામાં પ્રાથમિક ઉપચારનો મુખ્ય હેતુ ઈજાગ્રસ્ત વ્યક્તિની સ્થિતિને વધુ બગડતા અટકાવવી અને શક્ય હોય એટલી પીડા ઓછી કરવાનું છે. ફર્સ્ટ એઈડ બને એટલી જલ્દી દર્દને આપી દેવી જોઈએ કારણ કે વધુ પડતી ગંભીર ઈજાઓ હોય ત્યારે પ્રાથમિક ઉપચારમાં અમુક મિનિટોના ફર્કમાં ઈજાગ્રસ્ત કાં તો સંપૂર્ણપણે સાજો થઈ શકે છે અથવા ચોક્કસપણે મૃત્યુ તરફ દોરાઈ જાય છે. કુશળ પ્રાથમિક ઉપચાર આપવા માટે ઈજાગ્રસ્તની પરિસ્થિતિની ગંભીરતાનું ચોક્કસ મૂલ્યાંકન ખૂબ અગત્યનું છે અને એટલા માટે જે પ્રાથમિક ઉપચાર આપવા માટે યોગ્ય તાલીમ લીધેલ વ્યક્તિ જ આ કામ કરે તે જરૂરી છે. અનઆવડતવાળા અને તાલીમ નહિ લીધેલ વ્યક્તિ જો પ્રાથમિક ઉપચાર આપે તો ઈજાગ્રસ્તને વધુ હાનિ પહોંચવાની પૂરેપૂરી શક્યતાઓ રહે છે. જેને પૂરતું જ્ઞાન અને તાલીમ ન લીધી હોય તેવા વ્યક્તિએ ઈજાગ્રસ્ત કે બીમાર વ્યક્તિને અનઉચિત પ્રાથમિક ઉપચાર ન આપવો, કદાચ તમે એને બચાવવાના પ્રયત્નો કરતા એની સ્થિતિ વધુ બગડે એવું પણ બને.

પ્રશ્ન: ઈમરજન્સી એટલે અકસ્માત અથવા ઓચિંતાની માંદગી હોય તેવી પરિસ્થિતિમાં ક્યારે અને કોને બોલાવવા જોઈએ?

જવાબ: જો તમે પ્રાથમિક ઉપચાર આપવા માટે તાલીમ લીધેલી હોય અને કોઈ ઈમરજન્સી જુઓ તો તમારે સૌથી પહેલા તો આવતા જતા કોઈને ૧૦૮ એમ્બ્યુલન્સને બોલાવવા માટેનું કામ સોંપવું જોઈએ. તમારો સમય આ કામમાં ન વેડફતા તરત જ ઈજાગ્રસ્તને પ્રાથમિક ઉપચાર આપવાનું શરૂ કરી દેવું જોઈએ, કારણ કે આવી પરિસ્થિતિમાં તમારી એક એક ક્ષણ અમૂલ્ય છે. આપણા માટે એ જાણવું ખાસ જરૂરી છે કે, અકસ્માત, દાઝ્યા અથવા કોઈ પણ પ્રકારની ઈમરજન્સી થયા પછીનો પ્રથમ એક કલાક ‘ગોલ્ડન અવર’ ગણવામાં આવે છે. ઈજાગ્રસ્તને સંપૂર્ણપણે સાજો કરવા માટે આ એક કલાકમાં ખૂબ ઝડપથી અને કુશાગ્રતાથી કામ થાય એ ઘણું મહત્વનું છે.

પ્રશ્ન: કોઈ વ્યક્તિને ઘામાંથી ખૂબ લોહી વહી રહ્યું હોય તો તેને રોકવા શું કરવું?

જવાબ: શરીરના જે ભાગમાંથી લોહી વહી રહ્યું હોય અને ઈજા

જો બહુ મોટી ના હોય તેના પર સીધો જ દબાવ નાખી લોહી વહેતું અટકાવી શકાય. આ સિવાય ઈજાગ્રસ્ત વિસ્તારને સપાટ કરી દેવો જોઈએ જેનાથી લોહી ગંઠાવાનું શરૂ થઈ જાય. જો ઘા ઊભો હોય તો તે જગ્યાએ એક સ્વચ્છ કોટનનું જાડું કપડું બાંધી દેવું અને પછી ઓછામાં ઓછી ૫-૧૦ મિનિટ સુધી આંગળીના જોરે તેને યુસ્ત બાંધી રાખવું જોઈએ.

પ્રશ્ન: ઉપર જણાવેલ બધા ઉપાયો કર્યા પછી પણ જો લોહી વહેતું બંધ ન થાય તો શું કરવું જોઈએ?

જવાબ: ઉપર જણાવેલ બધા જ ઉપાયો કર્યા પછી પણ જો લોહી વહ્યા કરે તો એ ઘણી ગંભીર બાબત કહેવાય. પણ જ્યાં સુધી દર્દને દવાખાનામાં લઈ ન જવાય ત્યાં સુધી લોહી બંધ કરવાના બીજા સઘન પ્રયત્ન શરૂ કરી દેવા જોઈએ. જેમ કે, શરીરના જે ભાગમાંથી લોહી વહી રહ્યું હોય તેને ઊભું કરી દો અને ત્યારબાદ તેના પર ઉપરાછાપરી વધુ ને વધુ પાટા બાંધી દો.

આ કપડા અથવા પાટા સ્વચ્છ છે તેની પણ ખાસ ખાતરી કરી લો કારણ ગંદા પાટા બાંધવાથી દર્દને ચેપ લાગવાની શક્યતાઓ વધી જાય છે અને હા, સૌથી અગત્યની વાત ખાસ યાદ રાખવાનું કે દર્દની ઈજા પર બાંધેલા આ પાટા લોહીથી પૂરેપૂરા ભીના થઈ જાય તો પણ તેને કાઢવા નહિ. આમ કરવાથી ઈજાગ્રસ્ત દર્દીનું રોકાઈ ગયેલ લોહી ફરીથી વહેવા માંડે કે પછી રક્તસ્ત્રાવ પહેલા કરતાં પણ વધારે વેગથી થવા માંડે એવી ગંભીર શક્યતાઓ રહે છે. જો ઈજાગ્રસ્તના હાથ કે પગમાંથી ખૂબ જ વધારે લોહી વહી રહ્યું હોય અને તે ગમે તેવા પાટાથી પણ રોકાતું ન હોય તો પ્રાથમિક ઉપચાર આપનાર વ્યક્તિએ જ્યાંથી લોહી વહી રહ્યું હોય તે જગ્યાથી સહેજ ઉપર ટર્નકિટ* લગાવી દેવું જોઈએ. તે લગાવવા માટે તે કોઈ પણ પટ્ટો અથવા આ પ્રકારની કોઈ પણ વસ્તુ વાપરી શકે. આ કરતી વખતે ટર્નકિટ લગાડવાનો ચોક્કસ સમય નોંધી લેવો જોઈએ અને તે સારવાર આપનાર ડોક્ટરને ખાસ જણાવી દેવું જોઈએ. (*રક્તસ્ત્રાવ બંધ કરવા માટે ધમનીને દબાવી રાખવાનું સાધન)

પ્રશ્ન: કોઈ વ્યક્તિ બેભાન થઈ જાય એવા સમયે શું કરવું જોઈએ?

જવાબ: બેભાન થવું એટલે અચાનક જ થોડા સમય માટે સભાનતા ગુમાવવી. જ્યારે આપણા મગજને યોગ્ય પ્રમાણમાં પ્રાણવાયુ ન મળે ત્યારે આવું બને. આવી પરિસ્થિતિમાં પ્રાથમિક ઉપચાર આપનાર વ્યક્તિએ દર્દીના પગને એવી રીતે ઊંચા કરવા જોઈએ કે જેથી તેનું માથું હૃદયથી નીચેના સ્તર પર રહે, આમ કરવાથી મગજ સુધી ફરીથી રક્તસંચાર થવા લાગશે. આ સમયે દર્દીનો શ્વસનમાર્ગ અને શ્વસનપ્રક્રિયાની બરાબર દેખરેખ રાખવી જરૂરી છે. વળી બેભાન થયેલ દર્દીને ગરમાવો આપવો પણ એટલો જ જરૂરી છે જેથી તેને શોક ન લાગે આટલું કર્યા પછી પણ જો પાંચ મિનિટમાં દર્દી ભાનમાં

ન આવે તો તરત તબીબી સહાય લઈ લેવી જોઈએ.

પ્રશ્ન: કોઈ વ્યક્તિએ ઝેર અથવા કોઈ ઝેરી પદાર્થ ખાઈ લીધો હોય તો તેને પ્રાથમિક ઉપચાર આપવા શું કરવું જોઈએ?

જવાબ: ઝેરી પદાર્થો ઘણી પ્રકારના હોય જેમ કે, ઝેરી દવાઓ, જડી બુટ્ટીઓ, જંતુનાશક દવાઓ, ઘરમાં વપરાતા કિટાણુનાશક ઉત્પાદનો અથવા તો ઝેરી વાયુ વિગેરે. આમાંથી કોઈપણ પ્રકારનું ઝેર જ્યારે નાક અથવા મોઢા વડે શરીરમાં પ્રવેશે ત્યારે તે વ્યક્તિને ઉબકા આવે, ઉલટી થાય અથવા તો તેનું શરીર ખેંચાવા લાગે. આવા સમયે દર્દીને પ્રથમ તો એ હાનિકારક વાતાવરણથી બહાર લઈ આવવો જોઈએ અને તરત જ તબીબી સહાય મેળવવાની પ્રક્રિયા શરૂ કરી દેવી જોઈએ. આ દરમિયાન જો શક્ય હોય તો દર્દીએ કયા પ્રકારનું ઝેર ખાધું છે એની શોધખોળ કરી લેવી જોઈએ. જો દર્દીને ઉલટી થતી હોય તો તેને એક પડખે સુવાડી દેવો જોઈએ અને પછી ઉપચાર આપનાર વ્યક્તિએ હાથમોજા પહેરી અથવા હાથ પર સાફ કપડું બાંધ્યા પછી જ દર્દીનું મોઢું સાફ કરવું જોઈએ. ઉપચાર આપનારે ખાસ કાળજી રાખવી કે દર્દીના મોઢામાં કશું ફસાયેલું ન હોય જેનાથી તેને ઉલટી કરવામાં કે પછી શ્વાસ લેવામાં મુશ્કેલી પડતી હોય.

પ્રશ્ન: જે વ્યક્તિ દાઝી ગઈ હોય તો તેના પ્રાથમિક ઉપચાર માટે શું કરવું જોઈએ?

જવાબ: આપણી ચામડી આગ, ગરમ પ્રવાહી, ધાતુ અથવા તો અલ્ટ્રાવાયોલેટ કિરણોના સંપર્કમાં આવીને જે ઈજાઓ પામે છે તેને સામાન્ય ભાષામાં દાઝવું કહેવાય છે. દાઝ્યાના પ્રાથમિક ઉપચારમાં સૌથી પહેલાં તો ઈજાગ્રસ્તને જવલનશીલ પદાર્થથી દૂર લઈ જવો જોઈએ અને ત્યાર બાદ દાઝેલા ભાગને સતત ઠંડું પાણી રેડી સાફ કરી લેવો. જે ભાગ પર ઓછું દાઝ્યું હોય તેના ઉપર સ્વચ્છ ઠંડા પાણીથી પલાળેલું કપડું અથવા ડ્રેસીંગ મૂકી દેવું જોઈએ જેથી તે જગ્યાએ પીડા ઓછી થાય અને તેને ચેપથી બચાવી શકાય. જો કોઈ વ્યક્તિ રસાયણિક દ્રવ્યથી દાઝી હોય તો અસરગ્રસ્ત ભાગ પર સતત વીસ મીનીટ સુધી પાણી રેડીને એ પદાર્થની અસર ઓછી કરવી જોઈએ. ખાસ કાળજી રાખવી કે દાઝેલા વિસ્તાર પર ક્યારેય ઘી/કોપરેલ જેવા તૈલીય પદાર્થો કે પછી મલમ લગાડવા નહીં, જો શક્ય હોય તો સૂકા અને જંતુરહિત પાટા લગાડવા.

પ્રશ્ન: જ્યારે કોઈ વ્યક્તિને કોઈ જાનવર કરડ્યું હોય તો આપણે શું કરવું જોઈએ?

જવાબ: સાપ, કૂતરા, તીણા દાંતવાળા પ્રાણીઓ, જંતુઓ, કરોળિયા અને અમુક જંગલી પ્રાણી જેમ કે રીંછ, ચિત્તો વિગેરે જ્યારે માણસને કરડે ત્યારે તેના પરિણામો ભયંકર હોઈ શકે છે. આપણે ત્યાં સૌથી વધુ બનાવો સર્પદંશના બનતા હોય છે. આમાં જો કરડનાર સાપ બિનઝેરી હોય તો તેના માટે કોઈ વિશેષ

સારવારની જરૂર હોતી નથી, તમે સાપે કરડેલા ભાગને સ્વચ્છ કરી લો એટલું પૂરતું છે. પણ, જો સાપ ઝેરી હોય તો તાત્કાલિક પ્રાથમિક ઉપચારની આવશ્યકતા હોય જ. પહેલાં તો ઈજાગ્રસ્ત વ્યક્તિને હોસ્પિટલમાં લઈ જવાની વ્યવસ્થા ઉભી કરી દેવી જોઈએ અને તે દરમિયાન પ્રાથમિક ઉપચાર આપનાર વ્યક્તિએ દર્દીને જે જગ્યાએ સાપ કરડ્યો હોય ત્યાંથી લોહીનો પ્રવાહ શરીરના અન્ય અવયવોમાં ન થાય તે માટેના ઉપાય શરૂ કરી દેવા જોઈએ. આ એક અત્યંત નાજુક પરિસ્થિતિ છે અને કામ અઘરુ છે માટે સારવાર આપનાર વ્યક્તિએ માનસિક રીતે સ્વચ્છ રહી શાંતિથી ઉપચાર શરૂ કરવો જોઈએ. સૌ પ્રથમ તો સાપ કરડ્યો હોય તે ભાગને સાબુ અને પાણી વડે બરાબર ધોઈ લેવો, તેને બરોબર સુકવી અને પછી ઉપર ઢીલો પટ્ટો બાંધી ઘાને ઢાંકી દેવો જોઈએ. અમુક કિસ્સામાં પ્રાથમિક ઉપચાર આપનાર ઝેર દર્દીના શરીરના અન્ય વિસ્તારમાં વધુ ન પ્રસરે તે હેતુથી ટર્નિકિટ લગાવી દેતા હોય છે પણ આ પદ્ધતિ ઉપયોગ કર્યાના ચોક્કસ સમય નોંધીને સારવાર આપનાર ડોક્ટરને જણાવો જરૂરી છે.

સર્પ દંશના બનાવમાં, ઘણી વાર પ્રાથમિક ઉપચાર તરીકે ડંશ દીધેલ જગ્યા પર કાપ મૂકવો અથવા ઝેરને ચૂસી લેવું અથવા તો અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર પર બરફ લગાડવાની પ્રચલિત ગેરરીતિઓ હોય છે. મહેરબાની કરી પૂરી જાણકારી વિના કોઈપણ ઉપાય અજમાવવો નહિ.

પ્રશ્ન: કોઈ વ્યક્તિને મચકોડ આવી હોય અથવા તેના હાડકામાં કેક હોય કે ભાંગી ગયું હોય તે માટેનો પ્રાથમિક ઉપચાર જણાવશો?

જવાબ: આ બન્ને ઈજાઓનો પ્રાથમિક ઉપયોગ તો સરખો જ હોવો જોઈએ કારણ કે જ્યાં સુધી ઈજાગ્રસ્ત વિસ્તારનો એક્સ-રે ના લઈએ ત્યાં સુધી આપણે ચોક્કસ નિદાન કરી શકીએ નહિ. આ સંદર્ભમાં એ ખાસ કહી દઉં કે મચકોડ હોય કે ફેક્યર હોય ઈજાગ્રસ્ત અવયવનું સાધારણ હલનચલન પણ ભયંકર પીડાદાયક હોય છે અને તેનાથી વધુ નુકસાન થવાની પૂરેપૂરી શક્યતાઓ રહે છે. માટે શરીરના આ ઈજાગ્રસ્ત ભાગને સીધો કરવાનો કે પછી તેને હલાવવાનો સહેજ પણ પ્રયત્ન કરવો ના જોઈએ. દર્દીને દવાખાને લઈ જતી વખતે ઈજાગ્રસ્ત વિસ્તાર હલે નહિ તે માટે તેને કોઈ સખત પાટીયા જેવી વસ્તુથી પહોળા પટ્ટા વડે બાંધી દેવા.

જો કોઈ ઈજાગ્રસ્ત વ્યક્તિનું માથુ કે ધડ સામાન્ય પરિસ્થિતિમાં ના દેખાય, તો કરોડરજજીમાં ફેક્યર હોવાની શક્યતાઓ હોઈ શકે. કરોડરજજી વિસ્તારમાં જો ફેક્યર હોય તો ઈજાગ્રસ્તને પીઠમાં કે ગળામાં સખત દુઃખાવો થતો હશે, શરીરનો નીચલો ભાગ હલાવવામાં ખૂબ તકલીફ પડી શકે અને પેશાબ પર કોઈ કાબુ ન રહે એમ બને. આ આ ખૂબ ગંભીર પરિસ્થિતિ છે અને તેમાં કોઈએ પણ ઈજાગ્રસ્ત અવયવને સીધા કરવા માટેના પ્રયત્નો કરવા ના જોઈએ, આ તદ્દન ખોટી અને હાનિકારક પદ્ધતિથી ઈજાગ્રસ્ત વ્યક્તિને આજીવન લકવા

થઈ શકે છે અથવા તો મૃત્યુ પામી શકે એવું પણ બને છે. તાલીમ લીધેલ પ્રાથમિક ઉપચાર આપનાર વ્યક્તિએ ઈજાગ્રસ્ત વ્યક્તિને એક સપાટ પાટીયા પર સૂવાડી તેને તરત જ નજીકની હોસ્પિટલે સારવાર માટે લઈ જવો જોઈએ.

પ્રશ્ન: એક સારી પ્રાથમિક ઉપચાર કીટમાં કઈ કઈ વસ્તુઓ હોવી જોઈએ?

જવાબ: એક આદર્શ પ્રાથમિક ઉપચાર કીટમાં આટલી વસ્તુઓનો સમાવેશ જરૂરી છે :

- પાટા
- ટ્રેસિંગ પેડ
- સેવલોન અથવા ડેટોલ
- જંતુનાશક મલમ
- દુઃખાવાની દવાઓ જેમ કે પેરાસિટેમોલ, બ્રુફેન વગેરે
- સેફ્ટીપીન
- ટોચ
- ચોંટાડવાની પટ્ટીઓ
- લૂછવા માટેના રૂમાલ
- નાની કાતર

શ્રી કૃષ્ણ હોસ્પિટલ, કરમસદમાં ઉપલબ્ધ તત્કાળ સેવાઓ

કરમસદ શ્રી કૃષ્ણ હોસ્પિટલનું ટ્રોમા એન્ડ ઈમરજન્સી કેર એટલે કે તત્કાળ તબીબી સારવાર વિભાગ અમદાવાદ થી વડોદરા સુધીના વિસ્તારમાં એક માત્ર સેન્ટર છે જ્યાં દરેક પ્રકારની આકસ્મિક બીમારી અને ઈજાઓ માટેની સઘળી તબીબી માળખાકીય સુવિધાઓ વર્ષના બધા જ દિવસોએ ચોવીસેય કલાક ઉપલબ્ધ છે અને તે દરેક

પ્રકારના MLC તથા અકસ્માતના દર્દીઓને સારવાર આપવા માટે માન્ય છે.

હોસ્પિટલમાં તત્કાળ સારવાર વિભાગમાં હૃદયરોગના કિસ્સાઓ, રોડ અકસ્માત, દારૂયાની ઈજાઓ, ઈલેક્ટ્રીક શોકની ઈજાઓ અથવા કે પડી જવાથી થયેલી ઈજાઓ, જેરી કે બીનજેરી જાનવરના કરડ્યાથી થયેલી ઈજાઓ, જેરી દવા પી લેનાર દર્દીઓ અને સ્ત્રી રોગના દર્દીઓ માટે પણ સઘન સારવારની સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ છે.

શ્રી કૃષ્ણ હોસ્પિટલના ટ્રોમા એન્ડ ઈમરજન્સી કેર માટે ઉપલબ્ધ તબીબી સેવાઓ આ પ્રમાણે છે.

૨૪ કલાક ૩૬૫ દિવસે દરેક શાખાના તબીબોની ટીમ ઈમરજન્સી વિભાગનું અલગ અત્યાધુનિક ઓપરેશન થિયેટર તાલીમ પામેલા નર્સિંગ તથા અન્ય સપોર્ટ સ્ટાફ દર્દીના ખાટલાની બાજુમાં જ એક્સ-રે અને સોનોગ્રાફી ICUs (મેડિકલ, સર્જિકલ, કાર્ડિયાક, પીડિયાટ્રીક અને નવજાત શિશુ માટે)

૨૪ કલાક કાર્યરત લેબોરેટરી, બ્લડ બેન્ક
૨૪ કલાક કાર્યરત ઈમેજિંગ સેન્ટર (સી.ટી. સ્કેન, MRI)
૨૪ કલાક કાર્યરત દવાનો સ્ટોર
બ્લીલચેર, ટ્રોલી
એમ્બ્યુલન્સ

ઈમરજન્સી માટે સંપર્ક કરો :

મેડિકલ હેલ્પલાઈન : ૦૨૬૯૨ - ૨૨૨૦૦૧
કાર્ડિયાક હેલ્પલાઈન: ૯૯૭૯૬ ૯૯૭૯૬

અભિનંદન

બાકરોલ ગામના વતની શ્રીમતી સવિતાબેન નટુભાઈ રાવળ છેલ્લા ત્રણ વર્ષથી વિસ્તરણ કાર્યક્રમ વિભાગના ભાગરૂપે બાકરોલમાં જ ફરજ બજાવે છે. તેઓને આ પહેલાં ત્રિભુવનદાસ ફાઉન્ડેશનમાં ૮ વર્ષનો અનુભવ છે. ગામમાં દૂધ ડેરીને પોતાનું કાર્યાલય બનાવી આવતા દરેક વ્યક્તિને આરોગ્ય વિષયક અમૂલ્ય માહિતીના પ્રદાન સાથે તેઓ દર્દીઓને સામાન્ય બીમારીઓમાં દવાઓનું વેચાણ પણ કરે છે.

સવિતાબેન એક તાલીમસ્થ સહાયિકા હોવાથી સ્વાસ્થ્ય જાગૃતિના કાર્યને તેઓ ખૂબ નિષ્ઠાથી નિભાવી જાણે છે. ગામના લોકોમાં આરોગ્યવિષયક જરૂરી માહિતી અને માર્ગદર્શન આપવું, કેન્સર જેવી સામાજિક સમસ્યા બનેલ તકલીફ વિશે લોકોમાં સાવધાની આવે તે માટેની પ્રવૃત્તિઓ કરવી અને જરૂરતમંદને સારવાર અથવા વધુ તપાસ માટે હોસ્પિટલ લઈ જવા માટે તે હંમેશા તત્પર રહે છે. વળી જનસમુદાયમાં આકસ્મિક સ્વાસ્થ્યની તકલીફો માટે સ્વનિર્ભરતા કેળવી તેમને હોસ્પિટલની કૃપા આરોગ્ય સુરક્ષાના સભ્યો બનાવવાનું કામ પણ તેઓ કુશળતાપૂર્વક કરે છે.

સવિતાબેનની સુંદર કામગીરી અને કાર્યદક્ષતાને ધ્યાનમાં લઈ આ વર્ષે હોસ્પિટલના કેન્સર વિભાગના સ્થાપના દિને મંડળના અધ્યક્ષ ડૉ. અમૃતાબેન પટેલના હસ્તે તેઓને નાનકડી ભેટથી સન્માનિત કરવામાં આવ્યા હતા. વિસ્તરણ કાર્યક્રમ તથા મંડળના દરેક સભ્ય તરફથી સવિતાબેનની સુંદર કામગીરી બદલ હૃદયના અંતરથી અભિનંદન!

શ્રી કૃષ્ણ હોસ્પિટલ, કરમસદ, ઓ.પી.ડી. સમયપત્રક

(સમય: સોમવારથી શુક્રવાર - સવારે ૯.૦૦ થી ૧.૩૦ અને બપોરે ૩.૦૦ થી ૫.૦૦ • શનિવારે ૯.૦૦ થી ૧.૩૦)

વિભાગ	સોમવાર	મંગળવાર	બુધવાર	ગુરુવાર	શુક્રવાર	શનિવાર
મેડિસિન વિભાગ	ડૉ. જ્યોતિ મહારી	ડૉ. ભાલેન્દુ વૈષ્ણવ	ડૉ. જ્યોતિ મહારી	ડૉ. અલ્પા લેહિયા	ડૉ. હિમાંશુ પંડ્યા	ડૉ. ભાલેન્દુ વૈષ્ણવ
	ડૉ. અલ્પા લેહિયા	ડૉ. અજય મિશ્રા	ડૉ. સંકેત શેઠ	ડૉ. અલ્પા લેહિયા	ડૉ. અજય મિશ્રા	ડૉ. સંકેત શેઠ
	ડૉ. શ્વેતા કર્ણ	ડૉ. નિખિલ દવે	ડૉ. રવિન્દ્ર હડકસિંહ	ડૉ. શ્વેતા કર્ણ	ડૉ. નિખિલ દવે	ડૉ. રવિન્દ્ર હડકસિંહ
	ડૉ. સતીષ પટેલ	ડૉ. રાજીવ પાલીવાલ	ડૉ. સતીષ પટેલ	ડૉ. રાજીવ પાલીવાલ	ડૉ. પુર્વેશ પટેલ	ડૉ. પુર્વેશ પટેલ
	ડૉ. રવિશ ક્ષત્રિય	ડૉ. રવિશ ક્ષત્રિય	ડૉ. રવિશ ક્ષત્રિય	ડૉ. રવિશ ક્ષત્રિય	ડૉ. રવિશ ક્ષત્રિય	ડૉ. રવિશ ક્ષત્રિય
		ડૉ. ધર્મેન્દ્ર બાલા	ડૉ. ધર્મેન્દ્ર બાલા	ડૉ. ધર્મેન્દ્ર બાલા	ડૉ. ધર્મેન્દ્ર બાલા	
ચામડી વિભાગ	ડૉ. રીટા વોરા	ડૉ. પ્રજા નાયર	ડૉ. રીટા વોરા	ડૉ. પ્રજા નાયર	ડૉ. રીટા વોરા	ડૉ. પ્રજા નાયર
	ડૉ. નિશિથ ઓડીવાલા	ડૉ. નિશિથ ઓડીવાલા	ડૉ. નિશિથ ઓડીવાલા	ડૉ. નિશિથ ઓડીવાલા	ડૉ. નિશિથ ઓડીવાલા	ડૉ. નિશિથ ઓડીવાલા
	ડૉ. હિમાંશુ શર્મા	ડૉ. હિમાંશુ શર્મા	ડૉ. હિમાંશુ શર્મા	ડૉ. હિમાંશુ શર્મા	ડૉ. અનુષા પ્રભાકરન	ડૉ. અનુષા પ્રભાકરન
	ડૉ. સ્વાતિ સથાચે	ડૉ. સ્વાતિ સથાચે	ડૉ. સ્વાતિ સથાચે	ડૉ. સ્વાતિ સથાચે	ડૉ. સ્વાતિ સથાચે	ડૉ. સ્વાતિ સથાચે
	ડૉ. સિન્ધુ ડોડમની	ડૉ. પ્રિના પટેલ	ડૉ. પ્રિના પટેલ	ડૉ. પ્રિના પટેલ	ડૉ. નિકિતા ગુપ્તા	ડૉ. નિકિતા ગુપ્તા
	ડૉ. નિકિતા ગુપ્તા	ડૉ. હિતેશ યાદુવંશી	ડૉ. પ્રિના પટેલ	ડૉ. સિન્ધુ ડોડમની	ડૉ. ફરહાન ઝુબેરી	ડૉ. પ્રિના પટેલ
દાંત વિભાગ	ડૉ. કિર્તિ ભટ્ટ	ડૉ. સિન્ધુ ડોડમની	ડૉ. સિન્ધુ ડોડમની	ડૉ. અનુભુતિ ત્રિપાઠી	ડૉ. કિર્તિ ભટ્ટ	ડૉ. સિન્ધુ ડોડમની
	ડૉ. અનુભુતિ ત્રિપાઠી	ડૉ. અનુભુતિ ત્રિપાઠી	ડૉ. અનુભુતિ ત્રિપાઠી	ડૉ. અનુભુતિ ત્રિપાઠી	ડૉ. અનુભુતિ ત્રિપાઠી	ડૉ. અનુભુતિ ત્રિપાઠી
		ડૉ. રામેશ્વર (૨ થી ૫)	ડૉ. કિર્તિ ભટ્ટ	ડૉ. રામેશ્વર (૨ થી ૫)	ડૉ. હિતેશ યાદુવંશી	
સ્ત્રી રોગ	ડૉ. નિતિન રાયઠ્ઠી	ડૉ. સ્મૃતિ વૈષ્ણવ	ડૉ. નિતિન રાયઠ્ઠી	ડૉ. સ્મૃતિ વૈષ્ણવ	ડૉ. નિતિન રાયઠ્ઠી	ડૉ. સ્મૃતિ વૈષ્ણવ
	ડૉ. નીપા મોદી	ડૉ. ચેતના વ્યાસ	ડૉ. નીપા મોદી	ડૉ. ચેતના વ્યાસ	ડૉ. નીપા મોદી	ડૉ. ચેતના વ્યાસ
	ડૉ. રામી પટેલ	ડૉ. મૈત્રી પટેલ	ડૉ. રામી પટેલ	ડૉ. મૈત્રી પટેલ	ડૉ. રામી પટેલ	ડૉ. મૈત્રી પટેલ
	ડૉ. કૈલાશ દેસાઈ	ડૉ. સ્વાતિ પટેલ	ડૉ. કૈલાશ દેસાઈ	ડૉ. સ્વાતિ પટેલ	ડૉ. કૈલાશ દેસાઈ	ડૉ. સ્વાતિ પટેલ
	ડૉ. નિખિલ ખારોડ	ડૉ. સોમશોખર નિખાલકર	ડૉ. શીલા ભારાની	ડૉ. સોમશોખર નિખાલકર	ડૉ. નિખિલ ખારોડ	ડૉ. સોમશોખર નિખાલકર
		ડૉ. કૃતિકા ટંડન		ડૉ. કૃતિકા ટંડન		ડૉ. કૃતિકા ટંડન
બાળ રોગ	ડૉ. શિરીષ ત્રીવાસ્તવ	ડૉ. જિતેશ દેસાઈ	ડૉ. શિરીષ ત્રીવાસ્તવ	ડૉ. જિતેશ દેસાઈ	ડૉ. જિતેશ દેસાઈ	ડૉ. પદેશ પટેલ
	ડૉ. સુનિલ વ્યાસ	ડૉ. અર્પૂર્વ પટેલ	ડૉ. સુનિલ વ્યાસ	ડૉ. સુનિલ વ્યાસ	ડૉ. અર્પૂર્વ પટેલ	ડૉ. જીગ્નેશ ચાહોડ
	ડૉ. જયેશ પટેલ	ડૉ. હિમાંશુ સોની	ડૉ. રાજીવ પટેલ	ડૉ. જયેશ પટેલ	ડૉ. હિમાંશુ સોની	ડૉ. રાજીવ પટેલ
હાડકાં	ડૉ. આર. છાંગાની	ડૉ. સરન્જીત સિંગ	ડૉ. આર. છાંગાની	ડૉ. સરન્જીત સિંગ	ડૉ. આર. છાંગાની	ડૉ. સરન્જીત સિંગ
	ડૉ. રોહિત લુથરા	ડૉ. વિકેશ મહેતા	ડૉ. રોહિત લુથરા	ડૉ. વિકેશ મહેતા	ડૉ. રોહિત લુથરા	ડૉ. વિકેશ મહેતા
		ડૉ. અશોક વૈષ્ણવી	ડૉ. અમિત પટેલ	ડૉ. સેતુલ પટેલ	ડૉ. રમેશ પંચાલ	ડૉ. સૂરજ શાહ
આંખ	ડૉ. હર્ષા જાની	ડૉ. સમીર ભાવસાર	ડૉ. હર્ષા જાની	ડૉ. સમીર ભાવસાર	ડૉ. સમીર ભાવસાર	ડૉ. સમીર ભાવસાર
	ડૉ. ચૈતાલી પટેલ		ડૉ. ચૈતાલી પટેલ			
	ડૉ. ગિરિશ મિશ્રા	ડૉ. યોજના શર્મા	ડૉ. યોજના શર્મા	ડૉ. ગિરિશ મિશ્રા	ડૉ. ગિરિશ મિશ્રા	ડૉ. યોજના શર્મા
	ડૉ. મુકેશ ડોડિયા	ડૉ. સિદ્ધાર્થ શાહ	ડૉ. સિદ્ધાર્થ શાહ	ડૉ. સિદ્ધાર્થ શાહ	ડૉ. સિદ્ધાર્થ શાહ	ડૉ. સિદ્ધાર્થ શાહ
કાન, નાક, ગળુ						

સંપર્ક : (૦૨૬૬૨) ૨૨૮૪૧૧/૨૨૮૪૧૨

શ્રી હેમંત પટેલ (ઓડિયોલોજિસ્ટ)

सुपर स्पेश्यालिटी क्लिनिक

सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार
डॉ. सोहम देसाई - न्यूरो फ्रिश्चन (चेतांतंत्रना दोगो माटे) सवाटे ९.०० कलाडे	डॉ. जेयुल कामदार भाणकोना सर्जन सवाटे ९.०० कलाडे	डॉ. सोहम देसाई - न्यूरो फ्रिश्चन (चेतांतंत्रना दोगो माटे) सवाटे ९.०० कलाडे	डॉ. पदेश मोदी - न्यूरो सर्जन (चेतांतंत्रना दोगोना सर्जन) सवाटे ११.०० कलाडे	डॉ. सोहम देसाई - न्यूरो फ्रिश्चन (चेतांतंत्रना दोगो माटे) सवाटे ९.०० कलाडे
डॉ. मिहिर धोणकिया ओर्थोपेडिक १०.३० थी १.००	डॉ. समीर चावल प्लास्टिक सर्जन सवाटे ११.०० कलाडे	डॉ. अमित यद्व - युरोलांजस्ट (पेशाजना दोगो माटे) सवाटे ११.०० कलाडे	डॉ. विरायु चौकसी - गोस्ट्रो अन्ड्रोलांजस्ट (४६२/आंतरडाना दोग माटे) सवाटे ११.०० कलाडे	डॉ. सचीन वाणी - ऑन्को सर्जन (केन्सरना ओपरेशन माटे) सवाटे १०.०० कलाडे
डॉ. सुरेश नाथक - न्यूरो सर्जन (चेतांतंत्रना दोगो माटे) अपोटे ११.०० कलाडे	डॉ. सुमित कपाडिया - वास्कुलर सर्जन (लोहीनी नणीओनी तकलीक माटे) अपोटे १२.०० कलाडे	डॉ. सुरेश नाथक - न्यूरो सर्जन (चेतांतंत्रना दोगो माटे) अपोटे ११.०० कलाडे	डॉ. अनिल गंधु - नेफ्रोलॉजस्ट (कीडनीनी निमाटी माटे) अपोटे १२.३० कलाडे	डॉ. मिहिर धोणकिया ओर्थोपेडिक १०.३० थी १.००
डॉ. अमित यद्व - युरोलांजस्ट (पेशाजना दोगो माटे) सवाटे ११.०० कलाडे	डॉ. सिद्धार्थ शाह हेड ओन्ड नेक ओन्को सर्जन (नाक, कान गणाना केन्सर माटे) अपोटे २.३० कलाडे	डॉ. राजुव भट्ट - ऑन्को सर्जन (केन्सरना ओपरेशन माटे) अपोटे ३.०० कलाडे	डॉ. सिद्धार्थ शाह हेड ओन्ड नेक ओन्को सर्जन (नाक, कान गणाना केन्सर माटे) अपोटे २.३० कलाडे	डॉ. अमित यद्व - युरोलांजस्ट (पेशाजना दोगो माटे) सवाटे ११.०० कलाडे
डॉ. अल्पा पटेल - पेथन क्लिनिक (अतिशय शास्त्रीक पीडा माटे) अपोटे ३.०० कलाडे	डॉ. सरनछत सिंध हेड ओन्ड झींगर चीकन्स्ट्रीव सर्जन) अपोटे ३.०० कलाडे	डॉ. सरनछत सिंध हेड ओन्ड झींगर चीकन्स्ट्रीव सर्जन) अपोटे ३.०० कलाडे	डॉ. सरनछत सिंध हेड ओन्ड झींगर चीकन्स्ट्रीव सर्जन) अपोटे ३.०० कलाडे	डॉ. विषय ठाकोर - वास्कुलर सर्जन (लोहीनी नणीओनी तकलीक माटे) सवाटे ११.०० कलाडे
डॉ. शिशिर गंग - नेफ्रोलॉजस्ट (कीडनीनी निमाटी माटे) अपोटे २.३० कलाडे				डॉ. सुरेश नाथक - न्यूरो सर्जन (चेतांतंत्रना दोगो माटे) अपोटे ११.०० कलाडे
				डॉ. अल्पा पटेल - पेथन क्लिनिक (अतिशय शास्त्रीक पीडा माटे) अपोटे ३.०० कलाडे
				डॉ. मनोज यादव - पल्मोनोलॉजस्ट (केंकसाना निमाटी माटे) अपोटे ३.०० कलाडे

संपर्क : (०२६९२) २२८३०९